

Her er fem grafer som viser klimaendringene i Bergen

JORDSKRED I JØLSTER: Tre av de fem høyeste timesnedbørmålinger på Vestlandet gjennom tidene ble registrert i 2019. I månedsskiftet juli/ august kom det svært kraftige regnbyger på Vestlandet, noe som førte til jordskred, lokale oversvømmelser, stengte veier og evakueringer. Det var kommunene Jølster og Førde som ble hardest rammet.

ARKIVFOTO: PAUL S. AMUNDSEN

Det er ventet mer ekstremvær i årene som kommer: Ofte kraftig nedbør, mer tørke og flere jord- og flomskred.

REIDUN DRÆGEBO
reidun.dregebo@bt.no

– Det finnes ingen usikkerhet rundt det faktum at vi mennesker påvirker temperaturen på jorden, sier Tore Furevik, direktør ved Bjerknessenteret for klimaforskning og professor ved Universitetet i Bergen.

Fossile energikilder

– Det kan kun komme av at vi forbrenner fossile energikilder, altså kull, olje og gass, ifølge professoren, før han fortsetter:

– Vi forstår drivhuseffekten, vi måler effekten av den, og vi har ingen andre teorier eller målinger som peker i andre retninger, fastslår professoren.

De fem grafene viser klimaendringene i Bergen.

Line Båserud, klimaforsker ved Meteorologisk institutt og Asgeir Sorteberg, professor i meteorologi ved Universitetet i Bergen, forklarer hva grafene betyr, hvorfor endringene skjer og hvilke konsekvenser det får i Bergen:

1. Antall dager med 25 grader eller mer

HVA? Grafen viser en tredobling i antall dager over 25 grader. Fra 1961 til 1990 var det gjennomsnittlig 3,2 høysommerdager. Fra 1990 til i dag er tallet 8,5 dager.

HVORFOR? Når gjennomsnittstemperaturen stiger, fører det også til at ytterpunktene flytter på seg. Derfor forventes det flere

høysommerdager i årene som kommer.

KONSEKVENSER: Det kan bli økt skogbrannfare. Og flere anledninger til å gå på stranden.

2. Antall dager med 0 grader eller lavere

HVA? Grafen viser en tendens til nedgang i antall vinterdager, til tross for den veldig lange vinteren 2009–2010.

HVORFOR? Når gjennomsnittstemperaturen stiger, fører det også til at ytterpunktene flytter på seg. Derfor forventes det færre vinterdager i årene som kommer.

KONSEKVENSER: Mildere vintre. Mest sannsynlig mer nedbør i form av regn i Bergen, i stedet for snø.

3. Årlig nedbør

HVA? De røde søylene viser mindre nedbør enn gjennomsnittet, mens de blå viser mer nedbør enn gjennomsnittet. Det er en helt klar tendens til at det blir våtere over tid.

HVORFOR? Når temperaturen i atmosfæren blir høyere, kan luften holde på mer vanndamp før de lager skyer. Slik at det er mer vann tilgjengelig som kan falle som nedbør.

KONSEKVENSER: Det fører til flere ekstreme dager hvor mer nedbør faller over en kortere periode, slik at sannsynligheten for flom og ras øker. Men det betyr også mer vann i alle vannmagasiner, som kan brukes til strømproduksjon.

4. Kraftig nedbør

HVA? Det må regne veldig mye gjennom en dag før det kommer opp i 70 millimeter. Det er mange år siden det ikke har vært dager med så kraftig nedbør.

HVORFOR? Varmere luft vil holde

på mer vanndamp. Derfor er det mer vann i skyene som kommer innover Vestlandet og som vil falle som nedbør.

KONSEKVENSER: Det vil føre til mer overvann fordi rør ikke er dimensjonert for å ta det imot. Da vil det finne nye veier, blant annet inn i kjellerne til folk. Det gir også større jordskredfare på Vestlandet.

5. Gjennomsnittstemperatur

HVA? Temperaturen stiger. Det er tydelig både globalt, nasjonalt og lokalt i Bergen.

HVORFOR? Gjennomsnittstemperaturen stiger som følge av en forsterket drivhuseffekt.

KONSEKVENSER: Det blir flere høysommerdager og kortere vintre. Eventuell tørke på sommerne kan føre til økt behov for vanning.

Hva med fremtidsværet?

Norsk Klimaservicesenter er et samarbeid mellom Meteorologisk institutt, Norges vassdrags- og energidirektoratet, Norge og Bjerknessenteret for klimaforskning.

De har utarbeidet en klimaprofil for Hordaland med tanke på blant annet ventede klimaendringer. Der peker de på følgende endringer frem mot 2070–2100:

SANNSYNLIG ØKNING:

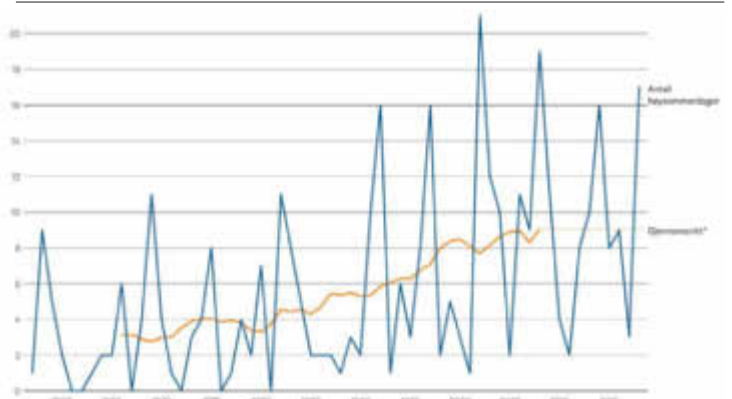
- Vesentlig økning i episoder med kraftig nedbør med tanke på intensitet og hyppighet.
- Flere og større regnflommer.
- Økt fare for jordskred.
- Stormflo.

MULIG ØKNING:

- Høyere temperaturer kan øke faren for tørke om sommeren.
- Isfrie elver langs kysten.
- Færre tørrsnøskred, men økt fare for våtsnøskred.

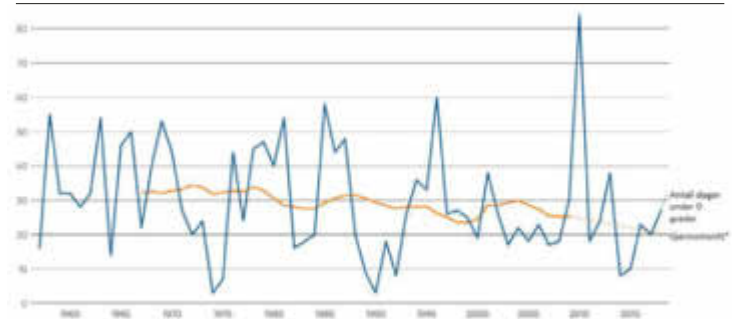
FAKTA

Antall dager med 25 grader eller mer

Løpende 20 års gjennomsnitt i observasjonsperioden. Været varierer fra år til år, men vi ser av grafene en systematisk forandring over tid, altså klimaforandringer.

Antall dager med 0 grader eller mindre

Årlig nedbør

Grafene viser avvik i prosent for gjennomsnittet for årlig nedbør i perioden 1904–2017

Kraftig nedbør

■ Antall dager med nedbør over 70

Gjennomsnittstemperatur

